



ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Møre og Romsdal, Trøndelag

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge	12/2023	26.05.2023

12/23 Kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2023/2024

Rovviltforskriften § 3 første ledd definerer de nasjonale bestandsmålene for jerv, mens de regionale bestandsmålene for region 6 er gitt i § 4 første ledd bokstav e: Region 6 skal ha 10 ynglinger av jerv. Når bestandene av den enkelte art ligger over disse regionale bestandsmålene har roviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling, lisensfelling og kvotejakt, jf. henholdsvis §§ 8, 10 og 11. Ved vurdering av om nemnda har myndighet til å fastsette kvoter legges data fra gjennomsnitt av de siste tre års ynglinger for jerv til grunn, jf. § 7 første ledd, andre og tredje punktum. Det er et absolutt krav om at nemnda må være beslutningsdyktig i henhold til § 7 tredje ledd. Det er Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt som skal gi data om status og utvikling i bestandene, jf. § 3 siste ledd. Bestandsstatus i region 6 er i snitt 14,3 ynglinger i perioden 2020-2022, noe som gjør at nemnda har myndighet til å fastsette kvoter for lisensjakta i 2023/2024.

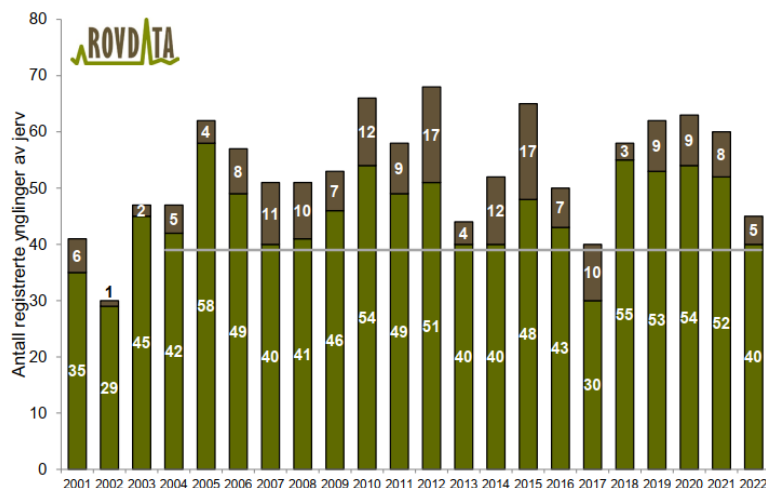
Om lisensfelling

Lisensfelling av fredet rovvilt er hjemlet i naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b og c, jf. rovviltforskriften § 10. I rovviltforskriften § 10 står det følgende; *«dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en roviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.»*

Når kvote etter forskriften §§ 8, 10 og 11 er vedtatt, belastes irregulær avgang av rovvilt i regionen denne kvoten, jf. § 7 siste ledd.

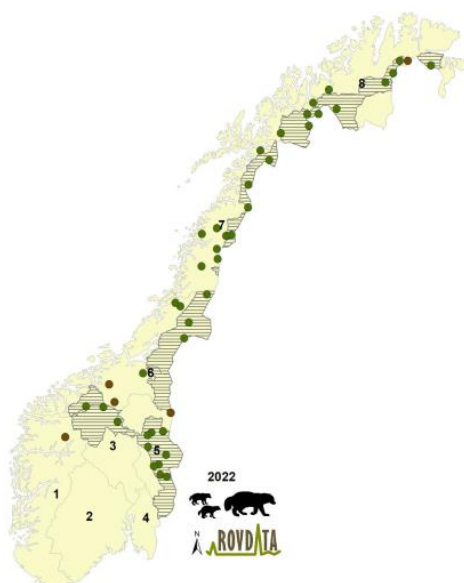
Bestandsstatus og utvikling hos jerv i Norge

I Norge ble det registrert 45 ynglinger av jerv i 2022. I 2020 og 2021 ble det registrert henholdsvis 63 og 60 ynglinger i Norge. Foreløpig i 2023 er det påvist 55 ynglinger av jerv i Norge. Bestanden har på landsbasis vært relativt stabil de siste årene, men med en nedgang i 2022 hvor tallene indikerer en reduksjon på 9 % i den nasjonale jervebestanden basert på yngleregistreringer. Bestandsestimater for 2022 var 351 voksne individer [282-456], i 2021 var estimatet på 386 voksne individer (324-493) og for 2020 var estimatet på 382 [323-486] voksne individer.



Figur 1: Antall jerveynglinger i Norge i perioden 2001-2021. Den brune delen av søylen angir påviste ynglinger der tisper og/eller valp(ene) er tatt ut. Den grå linjen angir det vedtatte nasjonale målet om 39 årlige ynglinger. (kilde: Rovdata.no)

Den norske jervebestanden overvåkes og beregnes gjennom årlige registreringer av ynglehi og analyser av DNA-materiale. Statens Naturoppsyn kontrollerer kjente hiplasser, og det blir også lagt ned betydelig innsats i å lete etter hiplasser i nye områder. I tillegg kommer etterkontroller på barmark (juni -juli) i de tilfeller det er nødvendig. DNA-analysene, som gjøres på omlag 1 000 prøver i året på landsbasis, gir grunnlag for sikrere estimater av bestandsstørrelse, og de gir forvaltningen kunnskap om kjønns sammensetning, inn- og utvandring, overlevelse, reproduksjon og slektskapsforhold. Som i 2020 og 2021 var også registrerings sesongen på snøføre i 2022 i noen områder preget av ustabile snø- og værforhold, og få dager med gode sporingsforhold. Generelt ligger årets leteinnsats i overvåkingsarbeidet for jerv i Norge i 2022 omtrent på samme nivå sammenlignet med 2020 og 2021. Gjennomsnittlig antall besøk per lokalitet var 5,9, som er på samme nivå som forgående år. Bruken av viltkamera ved hi og åteplasser har økt de siste årene, og stadig flere ynglinger blir dokumentert via foto. Sammenlignet med fjoråret er antall registrerte kilometer knyttet til yngleregistreringene av jerv lavere sammenlignet med årene 2020 og 2021 ([NINA rapport 2179](#)).



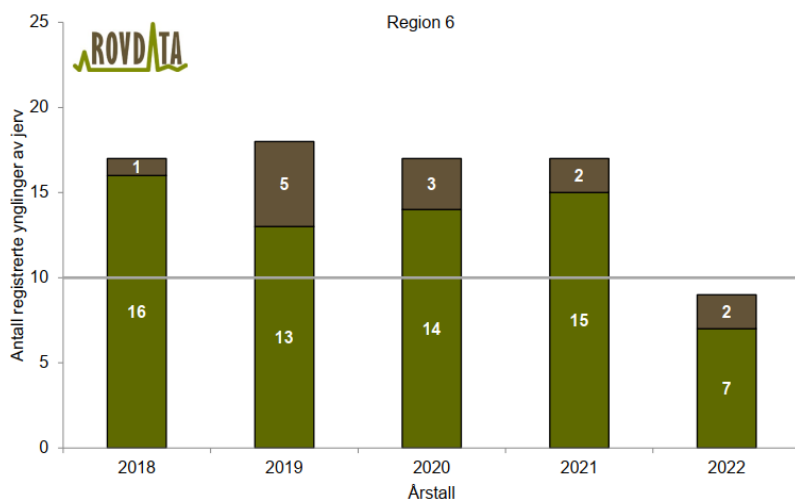
Figur 2: Jerveynglinger i Norge i 2022. Skravert område angir forvaltningsområdene for jerv. Brune sirkler viser påviste ynglinger der tisper og/eller valper er tatt ut (kilde: Rovdata.no).

DNA dataene viser at det er en sammenhengende bestand av jerv i grenseområdene mellom Norge og Sverige. Det ser også ut til å være en mer eller mindre sammenhengende bestand av jerv i Sør-Norge. Imidlertid viser genetiske analyser lav genetisk diversitet (Ekblom mfl. 2018), og at den skandinaviske jervebestanden kan deles opp i tre delpopulasjoner: 1) En populasjon fra sørøstlige Norge øst for riksvei 3 (øst for Glomma) i Østerdalen og opp til Trondheim, Nord-Trøndelag og Nordland, samt hele den svenske populasjonen fra Dalarna i sør og opp til nordre Norrbotten. 2) Sørvestlige Norge vest for riksvei 3 (Glomma), 3) Troms og Finnmark (Persson & Brøseth – NINA rapport 732-2011). Undersøkelser viser at det de siste årene har vært relativt god genflyt mellom de tre delpopulasjonene (Kleven mfl. 2019). Dette er likevel en faktor som det må tas hensyn til ved tildeling av kvote.

Bestanden av jerv er påvirket av naturlige variasjoner mellom år som følge av for eksempel varierende mattilgang eller tilgang på egnede leveområder. Bestandsveksten kan påvirkes av variasjon i dødelighet spesielt hos tisper i reproduktiv alder, men også på grunn av f.eks. menneskeskapt dødelighet. I tolkningen av overvåkingsresultatene bør man også være klar over at andelen voksne tisper som føder unger kan variere mellom år, såkalt mellomårsvariasjon. Modellen som benyttes til bestandsestimering skal ta hensyn til den mellomårsvariasjonen ([Rapport 3- 2022](#)). Modellen som brukes i bestandsestimeringen tar hensyn til at både årets og foregående års ynglinger påvirker størrelsen på den totale bestanden og at det er en del mellomårsvariasjon i andelen tisper som får valper.

Bestandsstatus i region 6

Den nyeste foreliggende bestandsrapporten for jerv er NINA rapport 2179 der fremgår det at for årene 2020, 2021 og 2022 er påvist henholdsvis 17, 17 og 9 ynglinger av jerv i region 6 (figur 3). Dette gir et 3-års gjennomsnitt på 14,3 ynglinger.



Figur 3: Antall ynglinger i region 6 i perioden 2018– 2022. Den brune delen av søylene angir påviste ynglinger hvor tisper og/eller valpene er tatt ut ved hiuttak.

Det ble påvist 9 ynglinger i region 6 i 2022. Av disse ble to påvist i Møre og Romsdal, hvorav en innenfor forvaltningsområdet og en i beiteprioritert område. I Trøndelag ble det påvist syv ynglinger, tre innenfor forvaltningsområdet og fire i beiteprioritert område.

Rovdata publiserer fortløpende tall for dokumenterte ynglinger, og per 12. mai 2023 er det registrert 15 ynglinger i region 6. Disse fordeler seg slik:

- Møre og Romsdal: 2 ynglinger (Rauma og Sunndal kommuner)

- Trøndelag: 13 ynglinger (Lierne x 4, Snåsa x 4, Høylandet, Steinkjer, Grong, Verdal x 2 og Røros kommuner).

Etter vedtak fra Miljødirektoratet, har Statens naturoppsyn gjennomført hiuttak i lokaliteten i Almdalen i Snåsa kommune (to valper og tise er tatt ut). Det er også fattet vedtak om uttak i lokaliteter i Gaundalen i Snåsa kommune og ved Kjølstadjellet i Høylandet kommune, men uten resultat. I en lokalitet i Lien ble det fattet vedtak om hiuttak, der var det satt opp viltkamera for å dokumentere yngling. Foto fra dette kamera viser at begge ungene er drept av en voksen jerv.

Avgang av jerv i region 6

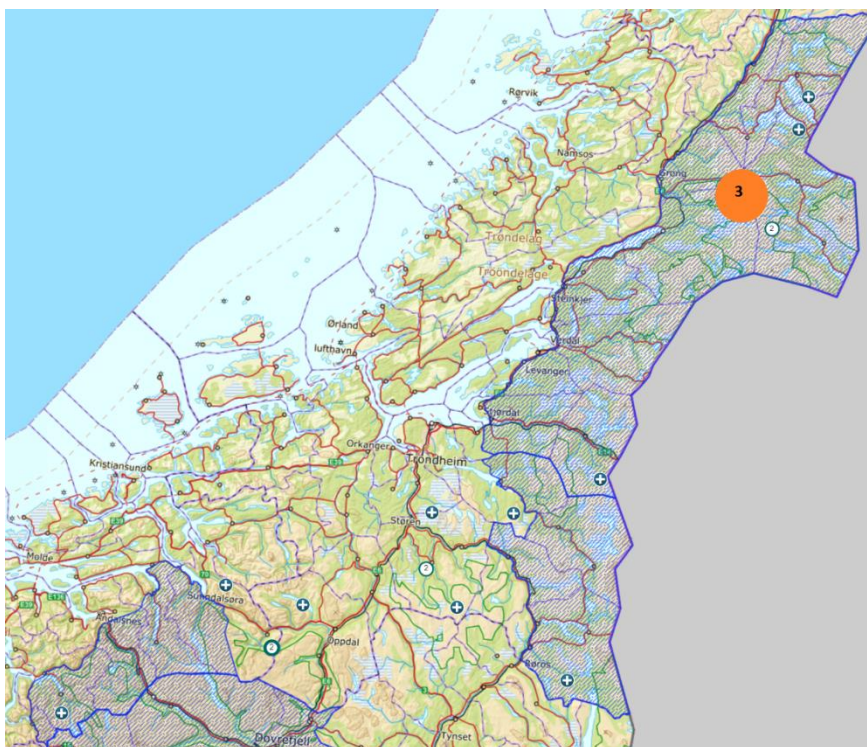
Avgangen av jerv skjer i all hovedsak gjennom lisensfelling, skadefelling og ekstraordinære uttak.

Tabell 1: Viser antall registrerte døde jerver i Trøndelag (n= 16) og Møre og Romsdal (n= 3) fordelt på dødsårsak, i perioden 20.08.22 – 12.05.23 (n =19).

	Møre og Romsdal	Trøndelag
Ordinær lisensfelling	3	9
Ekstraord uttak/skadefelling SNO	0	3
Skadefelling privat/kommune	0	0
Annen avgang	0	4
Sum	3	16

Totalt antall registrerte døde jerver inkludert lisensfellingen i 2022/2023 for region 6 er 19 individer (perioden 20. august 2022 – 12. mai 2023) (figur 4, tabell 1). Under lisensfellingen i 2022/2023 ble det totalt belastet 12 jerver av kvoten. I Trøndelag ble det felt ni jerver, hvorav seks tisper. I Møre og Romsdal ble det felt tre jerver hvorav en voksen tise.

I 2021/2022 ble det registrert 23 døde jerver (perioden 10 september 2021 – 12. mai 2022). Under ordinær lisensfelling i 2021/2022 ble det totalt belastet 16 jerver av kvoten på 32 dyr (hvorav maksimalt 16 tisper). Det ble felt 14 jerver i Trøndelag, hvorav ni tisper. I Møre og Romsdal ble det felt to voksne hannjerver på ordinær lisensfelling.



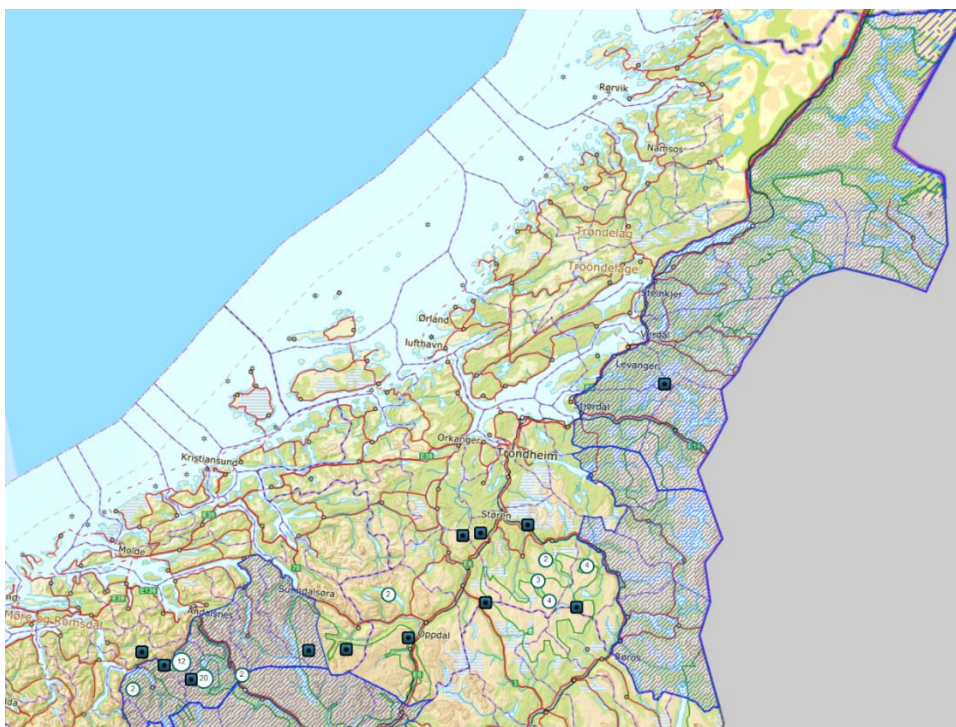
Figur 4: Kart over fordelingen av registrerte døde jerver i perioden 20. august 2022 –12. mai 2023 (n = 19). Tallet er inkludert skadefelling og hiuttak. Hiuttak er markert med oransje sirkel med tall som viser antall jerv tatt ut. Blått skravert område viser forvaltningsområdet for jerv.

Gjennom økt bruk av viltkamera i bestandsregisteringsarbeidet, har en de senere årene avdekket ved flere anledninger at hannjerv har avlivet valper i hi (infanticid). Dette skyldes trolig at den tradisjonelt dominerende hannen har gått i avgang og det har kommet inn en ny hann. Dette skjer trolig oftere i en bestand med høy «turnover», dvs høyt uttak og høy innvandring.

Tapssituasjon og påviste skader forvoldt av jerv

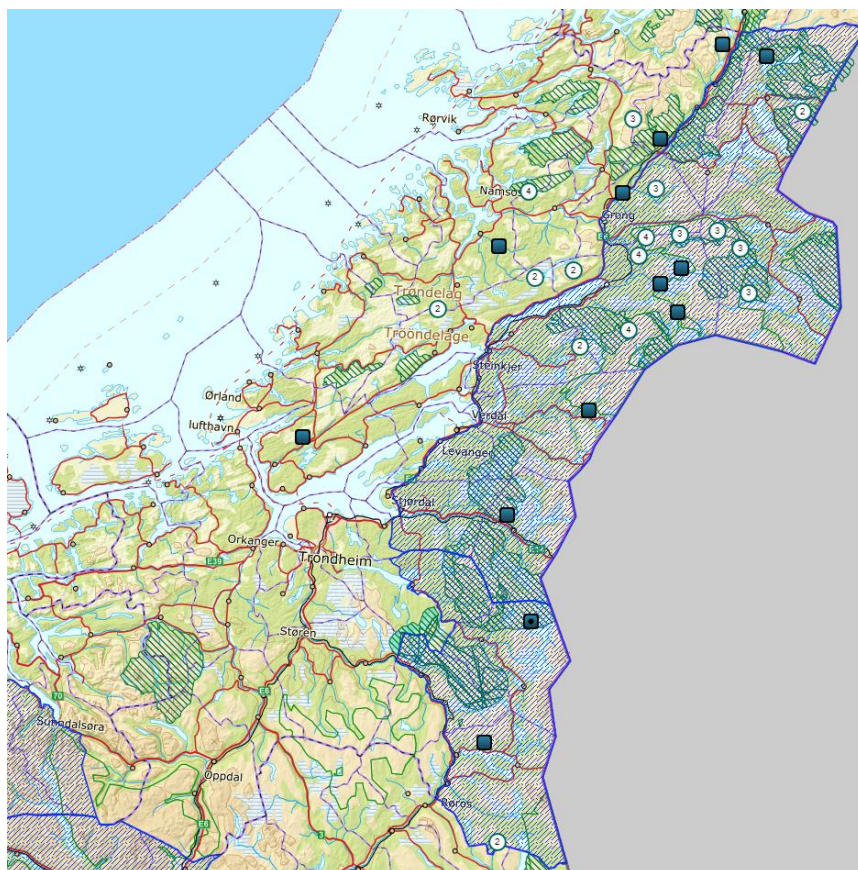
Innenfor region 6 går det er stort antall husdyr og tamrein på beite over hele regionen, og det oppstår årlig store tap av beitedyr forårsaket av jerv i en del områder. Figur 7 viser dokumentert tap av rein og sau i perioden 01.01.2017 – 31.12.2022.

I løpet av 2022 ble det registrert 63 sau og lam dokumentert eller drept av jerv i Rovbase (22 i TL og 41 i MR). Dette er en nedgang sammenlignet med de to forgående år, hvor det i 2021 ble det registrert 98 sau og lam drept av jerv i regionen (47 i TL og 51 i MR). For 2020 var tallene for dokumenterte eller antatt drept sau og lam på 116 (71 i TL og 45 i MR).

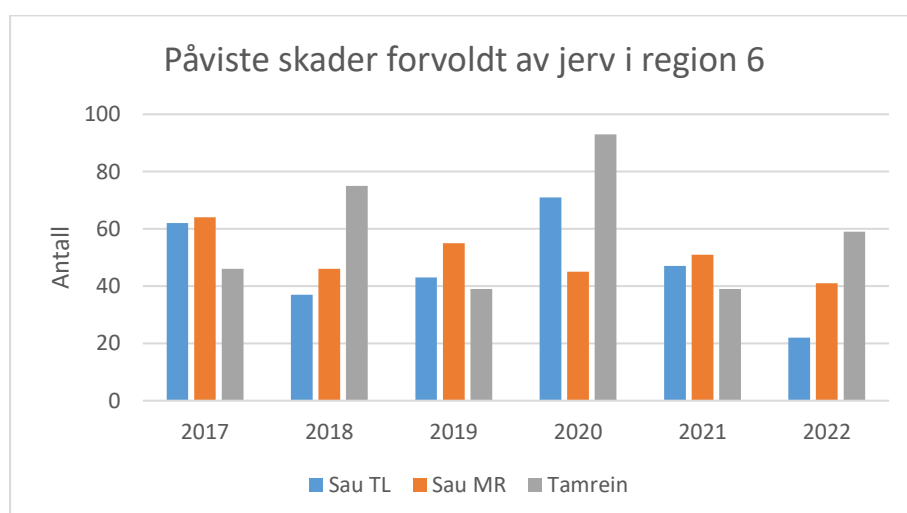


Figur 5: Kart over sau og lam dokumentert eller antatt drept av jerv i region 6 i perioden 01.01.2022- 31.12.2022 (n = 63). Skravert område er forvaltningsområde for jerv (kilde: rovbases.no).

I løpet av 2022 ble det registrert 59 tamrein dokumentert eller antatt drept av jerv (figur 6), dette er en oppgang sammenlignet med i 2021 når det ble registrert 39 tamrein dokumentert eller antatt drept av jerv. I 2020 ble 93 tamrein dokumentert eller antatt drept av jerv (alle i Trøndelag). Hittil i 2022 (pr. 12. mai) er det dokumentert eller antatt 43 rein drept av jerv i region 6, alle i Trøndelag. I tilsvarende periode i fjor var 40 rein dokumentert drept eller skadet av jerv.



Figur 6: Kart over rein dokumentert eller antatt drept av jerv i region 6 i perioden 1.1.2022 – 31.12.2022 (n = 59). Blå skravur angir forvaltningsområde for jerv, grønn skravur er kalvingsområder for rein (kilde: rovbases.no).



Figur 7: Utvikling i påviste skader forvoldt av jerv i region 6 i perioden 01.01.2017 til 31.12.2022.

Vurdering av naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Region 6 Midt-Norge har et bestandsmål for jerv på 10 årlige ynglinger og treårssnittet for bestanden av jerv i regionen er nå på 14,3 ynglinger. Og lisensfelling av jerv

har som mål å balansere bestanden av jerv i regionen nær måltallet for regionen. Det vil derfor være en målsetting med fastsettelse av kvoten å få redusert bestanden av jerv i region 6 Midt-Norge. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er 39 årlige ynglinger. De foreløpige resultatene fra vinterens overvåking av jerv viser per 12. mai at det er registrert 55 ynglinger. Av erfaring vet man at det sannsynligvis enda vil registreres ytterligere ynglinger. Vi legger til grunn at et eventuelt uttak av 31 individer vil bidra til å redusere bestanden ned til bestandsmålet i regionen og derfor ikke i strid med intensjonene i naturmangfoldlovens § 5. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal ligge til grunn for all utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfoldet, jf. § 7, og vurderingene skal framgå av beslutningen. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også rovviltforskriften § 7 andre ledd og § 3 tredje ledd.

Biologien og økologien til jerv er godt undersøkt, og gjennom Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt følges bestandsstatus og -utvikling for arten godt. Det har vært stort fokus på å ha en kunnskapsbasert rovviltforvaltning de siste årene, og man har derfor etter hvert fått god kunnskap om hvordan rovviltartene reagerer på aktiv forvaltning.

Hvor stor effekt jerv eller andre rovviltarter, har i et økosystem, påvirkes i stor grad også av andre faktorer, som klima eller graden av menneskelig påvirkning i andre deler av systemet. Størstedelene av Europa og Skandinavia er sterkt preget av menneskelig aktivitet gjennom landbruk, dyrehold, skogsbruk, og annen menneskelig infrastruktur. Den store graden av ytre påvirkninger innebærer at de store rovdyrene i dag ikke har mulighet til å fylle hele sin økologiske rolle, i hvert fall ikke i stor skala. Samtidig er utmarksbeite en viktig ressurs for matproduksjon, samt for å hindre gjengroing. [NIBIO Rapport 2016-63](#) viser at 57 % av arealet som er egnet for husdyrbeite ligger innenfor forvaltningsområder for rovdyr. Samme rapport peker på at ca. 30 prosent av artene på norsk rødliste vil være utsatt hvis beitedyr på utmarksbeite forsvinner. Utmarka er et beiteskapt kulturlandskap som er avhengig av kontinuerlig beitebruk for ikke å miste det tilhørende biologiske mangfoldet knyttet til naturtypene som er avhengige av beiting som hevdfaktor. For å utnytte utmarksbeite ressursen også innenfor forvaltningsområdet for jerv, er det viktig at jervebestanden holdes nede på det regionale bestandsmålet, samt de fylkesvise bestandsmålene nedfelt i forvaltningsplanen. Med bakgrunn i data fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovdyr, vitenskapelig kunnskap fra Rovdata, NIBIO og andre, samt forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 og erfaringsbasert kunnskap fra saueneæringen, reindriften og Statens naturoppsyn anser sekretariatet kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt, jf. nml. § 8.

Av føre-var-prinsippet i nml. § 9 slås det fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Føre-var-prinsippet i § 9 tillegges stor vekt der man ikke har tilstrekkelig kunnskap. Etter sekretariatets vurdering skal ikke føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken da det foreligger betydelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om bestandssituasjonen for jerv. Sekretariatet vurderer at lisensjakt ikke vil medføre en økt samlet belastning som kan true jervens overlevelse som art, så fremt kvoten settes på et faglig forsvarlig grunnlag og den geografiske avgrensingen er i tråd med forvaltningsplanen for region 6. I tråd med prinsippet i naturmangfoldlovens § 10 bør det derfor settes en geografisk differensiert kvote i henhold til forvaltningsplanens inndeling av soner.

Ettersom vedtaket gjelder felling av rovvilt anser sekretariatet at § 11 (prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke er relevant i denne saken. Beslutningsgrunnlaget blir vurdert som godt og føre-var-prinsippet blir dermed ikke tillagt

vesentlig vekt. Sekretariatet legger til grunn at rovviltnemnda med sin geografisk differensierte kvotefordeling har ivarett de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Formålet med uttak etter nml. § 18, bokstav b er å forhindre skade. Det er likevel ikke slik at felling kan skje i alle tilfeller når ett av vilkårene i § 18, første ledd, er oppfylt. Etter annet ledd kreves det i tillegg både at uttak ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Naturmangfoldloven krever at det foreligger en viss risiko for skade av et visst omfang. Bernkonvensjonen krever at formålet med fellingen er å avverge «serious damage», mens loven etter sin ordlyd krever at formålet er å avverge «skade». Loven må likevel forstås slik at den oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang. Ikke enhver skade på de verdier som er nevnt i § 18 første ledd b, kan anses for å åpne for uttak. For arten jerv er det i praksis skade på sau og tamrein som er aktuelle skadetyper. Slike skader oppstår i alle områder i region 6 hvor det beiter sau og tamrein. I områder hvor jerv kan komme i kontakt med beitedyr vil det alltid være en mulighet for at skader kan oppstå. De fleste år er jerv det rovviltet som gjør størst skade på sau og tamrein i region 6. Sekretariatet viser til prinsippet om differensiert forvaltning, som legger grunn at det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for felling. Terskelen skal være tilsvarende høyere innenfor rovviltprioriterte områder.

Skadepotensialet kan reduseres ved å gjøre tiltak som skiller beitedyr og jerv. Skader fra jerv tiltar typisk i den siste delen av beitesesongen, og tidlig nedsanking av sau kan være et effektivt skadeforebyggende tiltak i sauenæringen. Tidlig sank gjennomføres i variert grad, og i hovedsak som et akutt- tiltak, men også enkelte søker om planlagt tidlig sanking. Statsforvalterne i begge fylker har avsatt midler til blant annet slike tiltak. I henhold til forvaltningsplanen og rovviltforliket skal soneinndelingen forvaltes tydelig. Dette betyr at beitenæringen skal tilpasses rovvilt innenfor forvaltningsområdene for rovvilt. Imidlertid er det mange områder der sauetail og forgrunnlag gjør at tidlig sanking i praksis ikke er gjennomførbart. For reindriftsnæringen finnes det ikke tilstrekkelige forebyggende tiltak.

På tilsvarende måte som for felling for å avverge skade etter nml. § 18, bokstav b, kreves det etter annet ledd både at uttak ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet vurderer at det ikke foreligger forhold som tilsier at lisensfelling av jerv kan skje med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav c for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

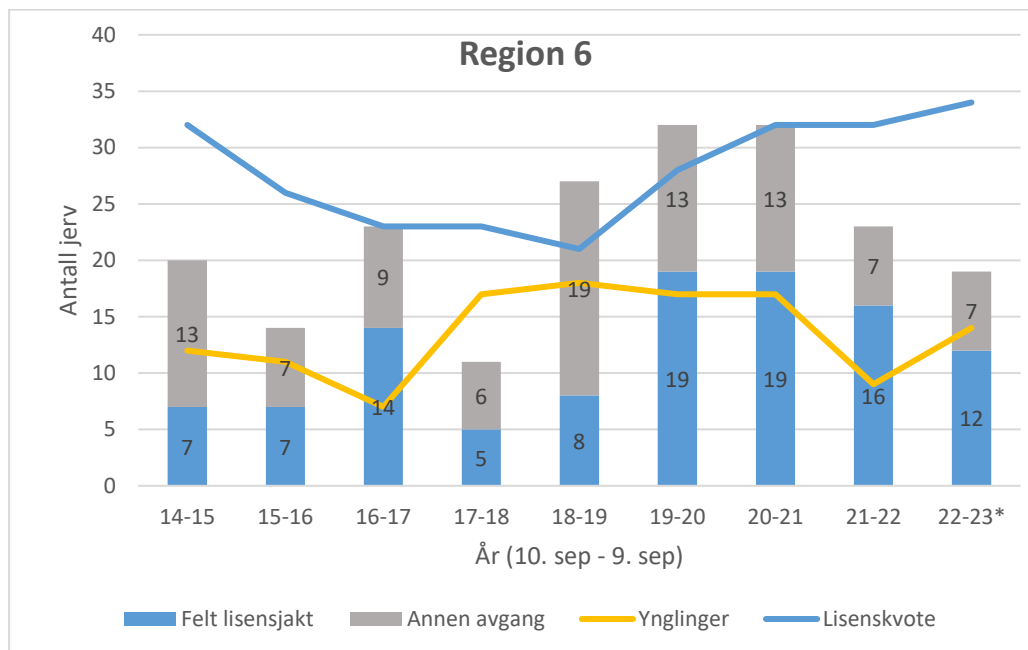
Sekretariatets forslag baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i regionen; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til siste årlige inventeringsrapport om bestandsovervåkingen av jerv i Skandinavia. [NINA Rapport 1123](#) Utredning om endring i yngleområdene for jerv og bjørn i rovvilt region 6, samt [NINA Rapport 1255](#) Samordning av forvaltning av jerv i Sør-Norge – en kunnskapsoversikt gir en god oversikt over kjent kunnskap om jerv, og spesielt om den sørvestlige bestanden av jerv i Norge.

Om kvote for lisensfelling av jerv

Ved vurdering av kvote for lisensjakt skal rovviltnemnda, ifølge kommentarene til rovviltforskriften § 7, gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen.

Bestanden av jerv nasjonalt ligger over det fastsatte bestandsmålet. I 2022 var det påvist 45 ynglinger, det nasjonale bestandsmålet er på 39 årlige ynglinger. Region 6 ligger også over det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger med et gjennomsnitt på 14,3 ynglinger de siste tre år. Antall ynglinger av jerv i regionen i 2022 var under bestandsmålet, men de foreløpige bestandsregistreringene i 2023 viser at regionen igjen ligger over bestandsmålet. De fleste ynglingene er de senere årene registrert innenfor forvaltningsområdet i Trøndelag. For Møre og Romsdal ser man at ynglingene like ofte befinner seg utenfor forvaltningsområde som innenfor. De fleste av ynglingene som registreres utenfor forvaltningsområde i Møre og Romsdal er lokalisert i eller nært Trollheimen. Erfaringsmessig så vil det bli dokumentert flere ynglinger enn de som er dokumentert eller antatt pr. 12 mai 2023.

Avgangen av jerv i regionen har variert en del fra år til år, men med en økning i sesongene 19/20 og 20/21, og en liten nedgang i 21/22 (figur 8). Lisensfelling innenfor forvaltningsområdet ser ut til å fungere, men lisensfelling fremdeles har fremdeles ikke gitt tilstrekkelig resultat i beiteprioritert område i regionen, særlig i den nordvestlige delen av Trøndelag. I september 2020 ble utøvelsesforskriften endret, slik at det ble tillatt med kunstig lys under åtejakt på jerv og elektronisk varsling på jervebås. I 2022 ble lisensfellingsstart flyttet til 20. august. Disse nye virkemidlene kan føre til en mer effektiv lisensfelling av jerv framover.



Figur 8: Lisenskvoter, uttak av jerv og registrerte ynglinger i region 6. Ynglinger registreres på vinter/vår. Tallene for 2022/2023 er foreløpige tall for annen avgang og antall ynglinger, men endelige for kvote og lisensjakt.

Forebyggende tiltak kan til en viss grad redusere omfanget av skader i en del områder. Etter sekretariatets vurdering finnes det imidlertid ikke tiltak som på en tilfredsstillende måte kan forhindre omfattende skader av jerv på husdyr og tamrein. Det er fortsatt behov for å regulere bestanden av jerv, også gjennom et visst uttak innenfor forvaltningsområdet for jerv, for i tilfredsstillende grad å kunne redusere potensialet for skader kommende år. Med bakgrunn treårs gjennomsnittet på 14,3 ynglinger, samt foreløpige registreringer i 2023, mener sekretariatet at det er bør det åpnes opp for lisensfelling av jerv både innenfor og utenfor forvaltningsområdet for jerv i hele regionen.

Sekretariatet vil legge frem oppdatert informasjon om dokumenterte og antatte ynglinger av jerv under møte den 26. mai 2023.

Om kvote og samlet belastning for den sørvestlige delbestanden

Region 3 og 6 deler en felles bestand, og ønsker å samordne forvaltningen på tvers av grensene. Dyrene som yngler på hver side av grensen bruker store områder. I region 3 er det foreløpig registrert seks ynglinger, hvorav fem innenfor forvaltningsområdet. Imidlertid er det utført hiuttak i en lokalitet i Lesja kommune. I region 6 er det hittil i år registrert 13 ynglinger. To ynglinger er registrert i Møre og Romsdal, hvorav en innenfor forvaltningsområdet. Erfaringsmessig finner flere hi utover våren, og barmarkskontroll må ofte til for å dokumentere enkelte lokaliteter.

I 2022 ble det registrert to ynglinger i Møre og Romsdal, hvorav en i beiteprioritert område. Det var tap av sau til jerv i disse beiteområdene i 2022. Det ble tatt ut to jerver i beiteprioritert område i Møre og Romsdal. Beitedyra skal prioriteres i beiteprioritert område og det er et ønske fra både næring og forvaltning at uttak hovedsakelig skal skje i lisensperioden for å redusere behovet for hiuttak. Bestandsmålet i Møre og Romsdal har vært oppnådd de siste årene med unntak av i 2022. Sekretariatet finner at et moderat uttak av jerv både i beiteprioritert område og i forvaltningsområdet ikke vil true bestandens overlevelse, og at det er rom for kvote i Møre og Romsdal. Med bakgrunn i de siste års uttak og registrerte ynglinger innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal bør imidlertid lisenskvote innenfor dette området settes lavt.

Fordeling av kvote

Sekretariatets innstilling baserer seg på overordnede føringer, registrerte skader av jerv på sau og tamrein, data fra yngleregistreringer, DNA funn av jerv og egne vurderinger. Vi har lagt til grunn den geografiske differensieringen som fremgår av forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 Midt-Norge, Møre og Romsdal og Trøndelag, vedtatt 22. mars 2018. Innstillingen legger til grunn at flytting av kvoter fra et område til et annet, ikke skal kunne tillates. Sekretariatet ønsker med sitt forslag å bidra til å redusere jervebestanden ned til det regionale bestandsmålet på ti årlige ynglinger, og så nært opp til de fylkesvise målene slik de er fastsatt i forvaltningsplanen.

Sekretariatet har også vektlagt målet om å ha en mest mulig jevn fordeling av jervebestanden innenfor forvaltningsområdet i Trøndelag. Ved å dele forvaltningsområdet inn i tre delområder fra jaktstart til 15. januar, søkes det å fordele jaktuttaket over hele området. Hva angår de prioriterte beiteområdene i Trøndelag har vi også der valgt å dele inn i to delområder fra jaktstart og fram til 15. januar, inndelingen i delområder tilsvarer den tidligere inndelingen mellom nord og sør. Argumentasjonen for å også dele det prioriterte beiteområdet i to, er at det er viktig å lykkes med uttak av jerv i begge delområdene. Hensikten med å slå sammen delområdene den siste måneden, er at dette vil kunne bidra til at en får et høyere totaluttak ved hjelp av lisensfelling, som i sin tur kan bidra til et lavere behov for ekstraordinære uttak. Statsforvalteren i Trøndelag vil for å tydeliggjøre avgrensingen av de ulike jaktområdene utarbeide kart som viser de ulike jaktområdene, og som legges som vedlegg til vedtaket om lisenskvote for jerv, etter at kvotene er vedtatt. Føringer fra klageavgjørelsen av 01.09.2022 på lisenskvote for 2022/2023 fra Klima- og miljødepartementet også lagt til grunn.

Konklusjon

Jervebestanden i region 6 ligger godt over det nasjonalt fastsatte målet, med et gjennomsnitt på 14,3 ynglinger for de siste tre årene. Foreløpig bestandsregistrering i 2023 viser at det per 12. mai 2022 er påvist 15 ynglinger i regionen. Ut fra den foreliggende dokumentasjon over bestandssituasjonen av jerv og dokumenterte skader på sau og tamrein er sekretariatet av den oppfatning at rovviltnemnda kan vedta en lisensfellingsskvote for 2023/2024. Sekretariatet mener

at det på bakgrunn av bestandssituasjonen er rom for en kvote tilsvarende forslaget fra sekretariatet for lisensperioden 22/23.

Sekretariatets tilrådning

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. rovviltforskriftens § 10, jf. §§ 1, 3 og 7, fatter rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge følgende vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2023/2024:

- Kvoten settes til totalt 31 jerver som deles opp i en startkvote og en reservekvote:
 - Startkvote på 25 jerver hvorav 12 jerver kan være tisper
 - Reservekvote på 6 jerver hvorav 3 kan være tisper
 - Av startkvoten kan det maksimalt felles 6 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6.

Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtaket. Lisensfellingen iverksettes for å forhindre fremtidige skader på bufe. Lisensfellingsperioden er fra og med 20. august 2023 til og med 15. februar 2024. Fordelingen av startkvoten på 26 jerver mellom lisensfellingsområdene er som følger:

1. Forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal

Kvote på 1 jerv

2. Beiteprioriterte områder i Møre og Romsdal

Kvote på 5 jerver

3. Beiteprioriterte områder i Trøndelag

Kvote på 10 jerver

I perioden fra 20. august 2023 til og med 15. januar 2024 deles området inn i to delområder, med følgende fordeling av kvoten:

- 3A: områdene nord for Trondheimsfjorden og vest for E6 – 4 jerver
- 3B: områdene sør for Trondheimsfjorden og E14 – 6 jerver

Fra og med 16. januar 2024 slås delområdene sammen til et kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan jaktes på i hele området.

4. Forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag

Kvote på 9 jerver

I perioden fra 20. august 2023 til og med 15. januar 2024 deles området inn i tre delområder, med følgende fordeling av kvoten:

- 4A: områdene nord for n ord for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden – 5 jerver
- 4B: Områdene mellom for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden og E14 – 2 jerver
- 4C: Områdene sør for E14 – 2 jerver

Fra og med 16. januar 2024 slås delområdene sammen til et kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan jaktes på i hele området.

Om reservekvoten

Det er satt en reservekvote på 6 jerver hvorav 3 kan være tisper.

Det kan tildeles fra reservekvoten hvis en eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder *utenfor* forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2023) om ynglereregistreringer av jerv i 2023 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2023.
 - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oppfylt (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
 - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2023.
- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder *innenfor* forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2023) om ynglereregistreringer av jerv i 2023 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2023.
 - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oversteget (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
 - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2023.

Vilkår:

- Melding om skutt jerv skal umiddelbart gis til Statsforvalteren.
- Dersom jeger skadeskyter eller løsner skudd mot jerv skal det uten opphold meldes fra til Statsforvalteren og til nærmeste politimyndighet.
- Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellinga minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten.
- Jegere plikter å registrere seg som bruker av Statsforvalterens SMS-varslingsjeneste – vil være opprettet senest ved utgangen av juli 2023.

I tråd med forvaltningsplanen for rovdyr i region 6 Midt-Norge som sier at rowiltnemnda legger ved et program for ekstraordinære uttak av jerv samtidig som at kvote blir vedtatt ber Rowiltnemnda om at Miljødirektoratet i tråd med rowiltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5 prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder vinteren 2023/2024.

Trøndelag

- Prioriterte beiteområder med skader forvoldt av jerv.
- Innenfor forvaltningsområdet med skader forvoldt av jerv, særlig kalvingsområder for reindriftnæringen.

Møre og Romsdal

- Prioriterte beiteområder med skader forvoldt av jerv.
- Innenfor forvaltningsområdet med skader forvoldt av jerv.

Med bakgrunn i utviklingen av skadesituasjonen i 2023 vil nemnda komme tilbake med ytterligere anbefalinger ovenfor Miljødirektoratet i løpet av lisensfellingsperioden 2023/2024.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI. Eventuell klage sendes Rowiltnemnda i

region 6, v/Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker etter at vedtaket er gjort kjent.